

חשבון עובר ושב

חשבון עובר ושב

עומק

הסיבסוד

כותרת אחת בעמוד הראשון בישראל, 19 חיילים נהרגו בקרבות סביב ביי-רות. כותרת אחרת, ממש מתחתיה, ביש-רה שמוצרי היסוד התייקרו. שהרי הכל שאלה של עומק הסיבסוד. חיי האדם, דמו ובשרו, הם זולים כל-כך, משום שהממשלה הטובה והמיטיבה שלנו מסבסדת אותם. יש קיצבת אלמ'נות, וקיצבת שארים, וקיצבת נכות, וקיצבת משרד-הביטחון ושאר קיצבות, וכשהסיבסוד עמוק כל-כך, ברור שהמיצ-רן זול כל-כך, ואין שום בעייה שילכו 19 חיילים ביום.

אבל מה, כשיש סיבסוד עמוק למיצרן אחד, הרי צריך לשלם את המחיר, ושר-האוצר החליט להפחית את הסיב-סוד על המוצרים החיוניים האחרים. וככה נוצר המיתאם ההפוך בין בשר האדם ובשר-העוף: ככל שבשר-האדם נעשה זול יותר, נעשה בשר-העוף יקר יותר, והסמיכות של הכותרות בעיתון אינה מקרית.

אני

לא בעסק

אני רוצה להודיע בזה שאני לא ב-עסק. תוצאו אותי בבקשה מהחשבון. פוס. לא משחק יותר. שמעתי למשל ב-מהדורת חדשות בטלוויזיה שירושלים טוענת שישראל תוכל לשאת בסנקציות האמריקאיות. ובכן — אני לא מוכן ל-שאת בסנקציות האלה, יהיה מה ש-יהיו. מי שאוהב את המילחמה הזאת, וחושב שהיא בסדר, שהוא ישא בבקשה בסנקציות האמריקאיות.

ועוד משהו: אני גם לא הולך להיל-חם בלבנון. פשוט לא בא לי, תעשו לי מה שתמצאו. אני כבר הודעתי בעבר יותר מפעם אחת במקום הזה, שאני במילח-מת מות של בגין למען ארץ-ישראל כמו ש-הוא מבין אותה לא הולך להשתתף. מי שרוצה להשתתף, בבקשה. אני לא מפ-ריע, אבל אני לא בעסק. צר לי על ה-הרוגים, צר לי על הפצועים, צר לי על ה-הרס, צר לי על המחיר, צר לי על ביי-רות, אבל על ביירות אני לא צר ולא אצור.

ועוד משהו: אני רוצה להודיע בזה שכל מה שנעשה שם, זה לא בשמי ולא על אחריותי. כאשר אתם מודיעים ש-ישראל רוצה, שישראל דורשת, שישראל תובעת, שישראל הורסת, אני מבקש ל-שים אותי בסוגריים, לעת עתה. תסתדרו בבקשה בלעדי.

קשבנו

מקשיב

ולקראת סיום המהדורה, נעבור ל-קשבנו. קשבנו, בבקשה.

קשבנו: הקשבתי למה שקורה בלבנון. הקשיבו גם אתם בבקשה: טה-טה-טה-טה! טה! טה-טה-טה-טה! טה-טה-טראאאח! טה-טה-טה-טוב! איוויייוויייוויי!

מכילים בגב... מכילים בגב... לשון בת...

איפה אתה. משה שמיר?

אבל אל תדאג, מושיק. אתה אומנם שותק, כמו כל מוזה הגונה, אבל ממ-שיכי דרכך חיים וקיימים. כל מילחמה והמשה שמירים שלה. גם הפעם, כמו אז בדיוק, הסתערן חיילינו קדימה, כמו אז שעטו הגנ-מ"שים ודהרו ה-טנקים וצללו המ-טוסים ורעמו ה-תותחים וטירטרו המיקלעים וחבשו החובשים וקברו הקברנים. גם ה-פעם, בדיוק כמו אז, השתחררו ש-דים נסתרים בנש-מותיהם של המשה שמירים, אלה ש-דגלו באחוות ע-מים, והיום האח-וה הזאת נראית להם כמו אחוות העיט הדיה והפג-אלה שהיו רודפי שלום, והיום הם רודפים אותו עד חורמה. אלה שפ-עם חשבו שלאומן הוא מסריח, והיום חושבים שהוא מריח לא רע, בעצם.

כן, מושיק, לא רק שלכל מילחמה יש המשה שמירים שלה, לכל מילחמה יש גם המשה שמירים שמתאימים לה כמו כפפה ליד.

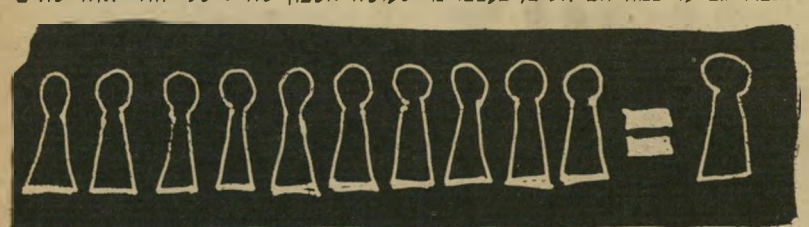
איפה אתה, משה שמיר? למה נדס קולך? מדוע אתה לא כותב משהו על ההתייבשות הגאה נגד האמריקאים? למה אתה לא מייבב משהו, אתה אביר הקומה הזקופה, אתה גיבור המילחמה של בתי-הקפה? האם אתה בכלל בארץ? אולי ירדת, לא? ואולי אתה כותב ספר חשוב? או אולי אתה ב-שליחות? אולי זה אתה שכתבת ב-סתר את הנאום של בגין על הבר-כים הבלתי-יכ-פפות שלנו? גול-גול-צא-צא.

אומר לך מדוע השאלה הזאת ח-שובה-לי, מושי-לה. משום שב-מילחמה הזאת ו-בסביבותיה יש אי-זו תיסמונות ש-ממש מזכירה לי אותך. הייתי קורא לה אפילו על ש-מך: תיסמונת-משה-שמיר. אתה זוכר איך זה קרה לך, במילחמה ההיא מששת המים? איך כל הפצצות והכיבושים, הכניסות וההכנסות שיחררו אצלך איזה שדים פיתאומיים? איך פיתאום התברר לך הכל? לכן זה כל-כך מפתיע אותי שאתה שותק הפעם.

בזול וביוקר

והרי כל המילחמה הזאת פרצה בגלל שיקרים כל-כך הם חייו של אדם יהודי. דמו של היהודי, כמו שאומר ראש-הממשלה, אינו הפקר. אלא שיוקר הוא דבר יחסי, וכאן מתחילות הצרות. כי כשאומרים שמהו הוא יקר, השאלה היא: כמה? כמה יקר? ויש גם תשובה, והתשובה היא זו: חייו של יהודי אחד שווים לחייהם של עשרה ערבים. על כל יהודי שנהרג אנהנו נהרוג עשרה ערבים, כל-כך יקרים חייו של האדם היהודי.

אלא שברגע שמתברר לנו שיקרים כל-כך הם חייו של היהודי, באותו רגע עצמו מתברר גם עד כמה הם זולים, בעצם. מי שעושה חשבון שחייו של יהודי אחד שווים

לחייהם של עשרה ערבים, חייב לעשות מייד את החשבון ההפוך, ותאמינו לי שהוא גם עושה אותו. וזה החשבון ההפוך: חייהם של עשרה ערבים שווים לחייו של יהודי אחד. ובמילים אחרות: אם הצלחנו להרוג עשרה ערבים, אפשר גם לתת ליהודי אחד למות.

ובמינוי אלה הרי כל-כך קל להרוג עשרה ערבים. צרור אחד של מקלע הורג עשרה ערבים. פגז אחד שפוגע בבית הורג עשרה ערבים. פצצת-מיצור אחת יכולה להרוג עשר פעמים עשרה ערבים. והאדונים שעושים את החשבון הזה, חשבון דמו היקר של האדם היהודי, אומרים אז לעצמם: נו, טוב, היום הרגנו 98 ערבים, אז לא נורא אם ייהרגו לנו 9.8 יהודים, ואם מעגלים כלפי מעלה, זה יוצא 10 יהודים. ולכה גם נסגר המעגל. המעגל נפתח כאשר חייו של יהודי הם יקרים, כי חייהם של ערבים הם זולים. המעגל נסגר כשחייו של יהודי הם זולים, כי חייהם של ערבים הם זולים.

החיים

נמשכים

החיים נמשכים, תודה ששאלתם, נמש-כים כרגיל. לבגין יום-הולדת והשימחה גדולה. אורחיו העלזים אוכלים עוגה בצורת טנק, והקנה, השבח לאל, לא נתקע בגורם העמוק. הם זוללים גם פטריות ממולאות ומרציפנים למיניהם. כן, החיים נמשכים כרגיל, ובאותה שעה מעלה שרי-האוצר שלנו, הטוב והמיטיב, את מחיריהם של מצרכי היסוד ומודיע

השומן

והפסולת

הלכתי לראות את המכירה הפומבית המפוארת בבית-אסיה למען הלביתרונם. היו שם שמנה וסלתה של הארץ, ויחד עימם שומנה ופסולתה, וקשה כל-כך היה להבדיל. סוחר הנשק וסוחר ה-יהלומים וסוחר החלומות בצוותא-חדא. פה ושם מישהו מרשימת ה-11 של ה-פעש המאורגן, פה ושם מישהו ששילטו-נות המס סבורים כי העלים מהם מיל-יונים רבים, פה ושם מישהו שקופת שר-צים תלויה לו מאחוריו, פה ושם מישהו שהוא בעצמו קופת שרצים שתלויה ל-מישהו אחר מאחוריו. מחזה מאוד מחנך היה המחזה ההוא, וכדאי להקריין אותו במלואו למען חינוכם של חיילי צה"ל: איך מתחככת הגברת רעיית-ראש-הממש-לה באחד עם צווארון פתוח עד הפופיק, ששרשרת זהב כבדה תלויה על צווארו ועליה — איך לא — מגן דוד; ואיך מתעורר לחיים האיש החיור של אייזנ-ברג כשניצצת המנורה האדומה במצלמת הטלוויזיה, אות-וסימן לכך שהיא מצל-מת ועם ישראל רואה את הקולות; ואז, כמובן, מתעורר לחיים גם שימחה הולצברג שיש רק דבר אחד שהוא אוהב יותר מפצועים, וזה פירסומת בטלוויזיה.

כן, לביתרונם למען חינוכם של חיילי צה"ל. למה מתחנכים חיילי צה"ל? ל-עשרת הדיברות מתחנכים חיילי צה"ל. דיברה ראשונה: אנוכי אדוני אלוהיך. מי אדוני אלוהיך, חייל צה"ל? אייזנברג אדוניך ובגין אלוהיך, חייל צה"ל.

רגע של עברית

מדודו של אבלשון קוד

היום נדון במקורותיה ובהשלכותיה של המילה לשון, שכבר החכם מכל אדם אמר שמוות וחיים בידה. הלשון שבפינו, יודעים אתם, אותו איבר שרירי וגמיש בגוון הארגמן המתנועע כה וכה ועוזר לנו בבליעת המזון, והוא מקור המילה.

אך אנו נדון בשתי השלכות חשובות של המילה לשון, שכבר החכם מכל אדם אמר שמוות וחיים בידה. הלשון שבפינו, יודעים אתם, אותו איבר שרירי וגמיש בגוון הארגמן המתנועע כה וכה ועוזר לנו בבליעת המזון, והוא מקור המילה.

אך אנו נדון בשתי השלכות חשובות של המילה לשון, שכבר החכם מכל אדם אמר שמוות וחיים בידה. הלשון שבפינו, יודעים אתם, אותו איבר שרירי וגמיש בגוון הארגמן המתנועע כה וכה ועוזר לנו בבליעת המזון, והוא מקור המילה.